

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 146. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 24-го червня 1936. VOL. XLIV, No. 146, Jersey City, N. J., Wednesday, June 24, 1936. THREE CENTS

КОНВЕНЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Тут розпочалась конвенція Демократичної Партії, яка має назначити кандидата на президента у наступних виборах, і перевірити, змінити, або уложити нову політичну платформу для Демократичної Партії. Серед делегатів слідє деяке зденервування, а то тому, що такі відомі демократи як Смит, Лі, Кольбі й інші рішили поборювати Рузвелта і „новий розділ“, а навіть рішили піддержувати Ландона. А з лівого крила загрожує третій кандидат, Лемке, який відтягає лівіше настроєні елементи від Демократичної Партії. Проте, в обличчі тих небезпек, остали делегати тим яркіше підкреслюють свою лояльність до Рузвелта, так, що не може бути й сумніву, що Рузвелта знову виберуть кандидатом на президента й одобрять його політику, втілену в „новий розділ“. Щодо політичної платформи, то вона в головних зарисках останеться та сама, тільки через свого особистого представника, сенатора Вагнера, Рузвелт подасть певні ширші пояснення „нового розділу“, який деякі політики не точно розуміють.

РЕПУБЛІКАНЦІ РОЗПОЧИНАЮТЬ КАМПАНІЮ.

НЮ ЙОРК. — У готелі Астор републиканці нью-йорського стейту влаштували в честь предсідника Національного Комітету Републіканської Партії, Гемилтона, вечерю, на якій зібралося 3,500 осіб. Цією вечерою вони започаткували виборчу кампанію за те, щоб у наступних виборах вибрати президентом Злучених Держав свого представника Ландона. У своїй промові Гемилтон хвалив Альфреда Смита, Лі й інших демократів, що натаврували політику „нового розділу“ і що рішили піддержувати Ландона. Їх поступок він описав як „ідеалізм, що взяв верх над партійною приналежністю“. Він теж закликів інших демократів, щоби пішли їх слідом.

ОПІНІЯ ЗНАВЦІВ.

БОЛТОН ЛЕНДІНГ (Ню Йорк). — Професор фінансів в університеті Пенсильвенія, д-р Сиріл Джеймс, на конференції банкірів заявив, що деякі проблеми, з котрими нині бореться Рузвелт, є понадпартійні і Ландон, колиб його вибрали президентом, мусітиме з ними теж боротись, і то навіть у подібний спосіб, як Рузвелт. Д-р Джеймс сказав дослівно: „Хоч який гарний є Ландон, хоч який знаменитий є його рекорд, він не буде всилі рівночасно зрівноважити бюджет Злучених Держав, усунути контролю з бізнесу, викинути політику „нового розділу“ й повернутись до старих, добрих часів Кальвіна Куліджа, таксамо, як не всилі є це зробити Рузвелт“.

ВЕЛИКА ПОСУХА В СЕРЕДУЩИХ СТЕЙТАХ.

ВАШІНГТОН. — Представники середущих стейтів, Норт Дакоти, Савт Дакоти і Монтани, зажадали від уряду помочи від \$50,000,000 до \$100,000,000 для фермерів, яких навістила страшна посуха. За обчисленнями кліматичних бюр, за три останні роки в тих стейтах впало дощу 53 цілі менше ніж нормально. Посуха в деяких місцевостях цілком знищила засів і пасовиська і вже тепер деякі фермери з родинами опускають свої фарми та тягнуться в інші околиці.

ПОКАРАЛИ НАДУЖИТТЯ ТЮРМОЮ.

НЮ ЙОРК. — Суд засудив Майкела Вудса і Дейвіда Петерсона за Бронкс на вісімнадцять-місячну тюрму за те, що вони як наглядачі робіт Пі Дюблю Ей за гроші продавали працю таким людям, яким та праця не належала.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ В ЗАВАЛЕНІМ БУДИНКУ.

НЮ ЙОРК. — Під руїнами новозбудованого будинку в Бронксі, який завалився кілька днів тому з невідомих досі причин, привалуючи працюючих там робітників, витягнули дотепер 16 трупів, а 17-тий покалічений помер у шпиталі. На місці катастрофи працюють кілька комісій знавців, щоб ствердити причини завалення і потягнути винуватих до відповідальности. Двох контракторів арештували.

ПОЛЬСЬКІ АПЕТИТИ.

НЮ ЙОРК. — Комітет шкільних наглядачів відкинув прохання ньюйорських поляків, щоб до середньошкільного виховання влучити польську мову, як одну з обовязкових. Комітет мотивував свою відмову тим, що „польська мова не є така цінна як інші мови ні в мистецькому, ні в науковому, ні комерційному, ні в інтернаціональному вжитку“.

СУДЯ ПОВЧАЄ НОВИХ АДВОКАТІВ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Франціс Мартин у своїй промові до 135 нових адвокатів сказав, щоб вони вистерігалися таких випадків, у яких клієнти хочуть добитися свого коштом зломання закону. Завданням адвокатів є служити законові, а не його ламати.

БАНДИТИ ВБИЛИ ЧОЛОВІКА.

Бандити, що напали на ресторан Рейнека на 13-тій вулиці в Ню Йорку в цілі грабунку, застрілили Вілієма Іваська, що мешкає на 5-тій вулиці, а власника Рейнека побили до несприятности. Захопивши \$30 з каси, вони втекли. Поліція пустилася за ними в погоню.

ВЗИМАЄ ДО ЗАМИРЕННЯ.

Маршал Генрі Петен, славний оборонець славної французької кріпости Верден, згадуючи за оборону кріпости, підкреслив, що він не бачить ніякої розумної причини, чому Німеччина і Франція не могли би подати собі руки до згоди і жити в приятні.

„ДАНЦІГ Є НІМЕЦЬКИЙ“.

Під цим кличем відкрили цими днями в Мюнхені виставу, улажену бюро пропаганди данцігського сенату спільно з проводом націонал-соціалістичної партії в Мюнхені. Ця вистава ріжними фотографіями, рисунками, моделями і статистичними даними ілюструє значіння Данціга для Німеччини.

В НІМЕЧЧИНІ ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ КУРЦІВ.

Запотребування тютюнових виробів у Німеччині помітно збільшилося останніми роками. В р. 1935. випродукували німецькі фабрики 36,800 мільонів папіросів, цебто 4 мільярди більше, як у році 1934.

ДУМАЛИ, ЩО ЦЕ СВОЯК РАСПУТІНА.

До одного нічлігового захисту у Варшаві зголосився цими днями якийсь старий волюкита, що вилегітимувався як Павло Распутін. Кілька москворських емігрантів, льокаторів захисту, думаючи, що пришесть є своєюк відомого „демона Росії“, монаха Распутіна, кинулися на нього та сильно його побили. Павла Распутіна перевезли до лікарниці. Трьох напасників арештували.

ПОНУРИЙ ЗЛОЧИН.

У Лагодіві, пов. Броди, підчас несприятности родичів 23-літній Текля Зварич вбила свою 6-літню сестричку Стефанію. Зробила вона це у звійський спосіб, пробивши сестру 19 разів ножем. Убивниця була дуже лінива й обжора. Мала сестра заявила їй, що як не буде нічого робити, а тільки обідатися, то скаже про те батькові. Це розлютило старшу сестру й вона вбила свою малу сестричку.

НОВА КЛЯВЗУРА В ЯСНЮ.

Знана нашим туристам „клявзура“ Довжина в горіщньому бігу Тиси (на Закарпатті) під заником кордоном, незабаром зникне. Клявзура звуть штучне озеро, збірник води, звідкіля літом підчас посухи випускають воду для сплавлювання дараб на Тисі. Дотеперішню деревляну клявзуру усувають, а на її місце вбудують новий мурований збірник на 200 тисяч кубічних метрів води, що має бути готовий до кінця 1937. р. Кошти будови вноситимуть півтора мільона корон.

ІТАЛІЙЦІ РОЗПИСУЮТЬ КОНКУРСИ НА ЕТІОПСЬКІ ОДЯГИ.

Національний Промисловий Синдикат у Римі розписав цікавий текстильний конкурс, а саме конкурс на випродукування таких текстильних сирівців, що надавалисяб на одяг, приміненний до клімату та умовин життя в Етіопії.

ЗА УЧАСТЬ У КВІТНЕВИХ ЗАВОРУШЕННЯХ У ЛЬВОВІ.

В окружнім карнім суді у Львові відбувся нероговий процес проти кількох учасників квітневих львівських заворушень. Суд засудив Івана Гуньку на 2 і пів року в'язниці, Івана Одиначу на півтора року в'язниці, Івана Ступанського на півтора року в'язниці, Олександра Цюрка на рік і 8 місяців в'язниці, Теодора Духну на рік і 3 місяці в'язниці, Стефана Казімерчука на 10 місяців в'язниці — всіх за те, що брали участь у грабїжах крамниць на Городецькій вулиці у Львові дня 17. квітня ц. р.

МЕШКАНЕВИЙ ГОЛОД У ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Чехословацьке міністерство суспільної оники опублікувало статистичні дані, згідно з якими 90,000 осіб у Чехословащині живуть тепер у печерах, пивницях, старих цегольнях та в ріжнородних ямах іще з часів світової війни. Свідчить це про погані мешканеві умовини в Чехословащині.

ПРОЄКТ БУДОВИ КАНАЛУ НА ПОЛІССІ.

Є проєкт будови каналу на Поліссі, що лучив би ріку Случ з Горинню і Припятью та уможливив би експлуатування багатих гранітних покладів у Клевшіві. Цей канал був би найдешевшою комунікаційною артерією для висилки каміння та мав би велике господарське значіння для східної частини Полісся.

КОНГРЕС ПАЦИФІСТОК.

В Амстердамі, в Голандії, відбувся крайовий зїзд жіноцтва, що дуже ворожо настроєне проти війни й пропагує пацифізм. Участь у зїзді взяло звиці 20 тисяч жінок. Кожна з них мала на грудях білу цвітку. Підчас зїзду вони влаштували демонстраційний похід проти війни, підчас якого мало що не дійшло до сутички з поліцією.

ЕКСПОРТ СУШЕНИХ ГРИБІВ ЗАГРОЖЕНИЙ.

Останніми часами повторюються скарги заграничних імпортерів на погану якість сушених грибів з Польщі. Комітет для Організації Заграничного Торговлі при Союзі Промислово-торговельних Палат вирішив на останньому засіданні дати привід до заснування товариства експортерів сушених грибів і зобовязати їх притому доцільноувувати якості того артикулу.

Можна сподіватися, що міністерство торгу й промислу заведе стандартизаційний примус, бо грозить цілковита відмова заграничних імпортерів купувати гриби з Польщі. Союз Торговельних Палат задуває перевести лабораторійні досіди над сушенням грибів.

ВТЕЧА З ВІЙСЬКОВОГО ШПИТАЛУ.

Польська преса подає: У військовому шпиталі у Варшаві перебував на психіатричній обсервації студент Юрій Гаркавий, член ОУН. В понеділок пополуноді, 18 травня ц. р., зміливши увагу сторожі, перескочив через пліт і втік. Погоня не дала висліду.

ЗАРОБЛЯЛИ НА ЛЮДСЬКІЙ КРИВДІ.

Окружний суд у Бересті засудив на 2 роки тюрми Абрама Берка, а його жінку Хану на 1 рік тюрми за те, що використовували дівчат для неморальних цілей у публичному домі, який удержували, і забирали від них більшу половину ганебних „зарібків“. На розправі переслухано кільканадцять свідків. Сама розправа відбулась при зачинених дверях.

„СОЮЗ НАМАГАНІХ САМОГУБНИКІВ“.

Оснували його цими днями у Варшаві. Його основоположник — якийсь Бернард Каплан, що тричі намагався відобрати собі життя, але тричі його врятували. Каплан зголосив вжити у компетентних властей статут, якого цілком згодмадита намаганий самогубників для зорганізування взаємної помочи. Та власти не хотять статуту затвердити.

ДІДИЧ ЗАСТРИЛИВ ПАСТУХА.

В блонським повіті пастух Володимир Петрушак пас корови й одна з них перейшла на двірське пасовище. Побачивши це, дідич Стан. Кілін виняв револьвер і кілька разів стрілив до пастуха. Раненого перевезено до шпиталю й там він помер. Дідича арештовано.

ЕРАЗМ РОТЕРДАМСЬКИЙ — ЯПОНСЬКИМ СВЯТИМ.

Голляндське місто Роттердам готується до врочистих обходів 400-них роковин смерті славного гуманіста Еразма Роттердамського. Цими днями міська рада одержала милу й сензаційну несподіванку аж з Токіо, а саме повідомлення магістрату в Токіо, що спеціальна японська делегація веде для Роттердаму статую великого гуманіста, відкрити кільканаять літ тому в одному буддійському храмі.

Статуя виконана в дереві, виразно представляє риси лиця великого вченого, згідні з рисунками його сучасників, Гольбайна й Дюрера.

Цікава історія про те, як батько гуманізму авансував на буддійського святого під імям Катекізама: 1528-го року до одної з японських пристаней причалив голляндський корабель з Роттердаму. Носова частина корабля була прикрашена статуєю Еразма. Корабель зазнав підчас далекого плавання великих ушкоджень і власник продав його японцям на розбірку. Розібраний корабель розпродали на торзі; статую купив одян самурай — японський шляхтич — і подарував її храмові Будди в своїм селі. Буддійські бонзи зробили з Еразма святого, назвали Катекізамою й обкладували впродовж чотирьохсот літ. Тепер він вертається „до цивільного“ на батьківщину.

ПОЛКОВНИКА КОНОВАЛЬЦЯ ВИДАЛИЛИ ІЗ ШВАЙЦАРІЇ

ПРИПИСУЮТЬ ЙОМУ ПЛЯНУВАННЯ АТЕНТАТУ НА СОВЕТСЬКОГО КОМІСАРЯ ЛІТВІНОВА.

БЕРН (Швайцарія). — Асошієтед Прес подає, що швайцарська влада видала із Швайцарії українського полковника, якого поліція підозріває в плянуванні замаху на життя Максима Літвінова, советського комісара справ заграничних. В поліційнім приказі не подано ближчого означення особи, а тільки подано, що Коновальця відставлено до швайцарської границі.

Разом з тим подано, що Жан Ернст Плянк, якого придержала поліція разом з двома іншими особами, що слідили за ворогами Советів, дістав згідно з твердженням поліції, від Советів 600 швайцарських франків, щоб слідити за Коновальцем і тим усім, що діється в його помешканні.

ПОЛЬЩА ХОЧЕ СТАТИ „ДЕРЖАВОЮ ЛЮДЕЙ ПРАЦІ“.

ВАРШАВА (Польща). — Міністер Квятковський заповів, що Польща берегься тепер до переведення „чотиролітки“, яка має на цілі упромисловити край і дати роботу безробітним. Господарська політика, казав міністер, хоче перемінити Польщу на „республіку людей праці, мобілізуючи до цього людей творчих і спосібних до праці й посвяти“.

ПРАЦЯ НІМЕЦЬКОГО ВЧЕНОГО НА УКРАЇНСЬКИМ ПОЛІ.

БЕРЛІН. — Дня 22 травня відбувся в Берліні заходом Українського Наукового Інституту виклад професора університету, Карла Г. Маєра, на тему „Тарас Шевченко, національний поет України“. Виклад цей знайшов відгук на сторінках найцілішших німецьких газет. Канцлер Німеччини Адольф Гітлер передав недавно офіційно проф. Маєрові катедру словянської філології в університеті в Кенігсбергу. Рівночасно проф. Маєра іменовано директором словянського відділу балтійсько-словянського семінаря. Проф. Маєр вже давно зі спеціальною увагою присвячує свої студії українським темам і в видаваних У. Н. Інститутом у Берліні „Причинках до Українознавства“ опублікував дві свої праці: „Україна в польській романтиці“ та „Слово о полку Ігореві“. В своїй 16-літній професорській діяльності проф. Маєр регулярно читав лекції та відбував семінари на українські теми, а в 1933 р. заснував в університеті в Мінстері лекторат української мови, перший у німецьким університеті. Його теж іменовано дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

ВИКЛАД ПРО ЗАКАРПАТТЯ.

БЕРЛІН. — У. Н. Інститут при університеті в Берліні влаштував виклад Е. Баргеля про „Карпатську Україну і її населення“. У викладі обговорено головню життя і світогляд українського населення Карпат. Відчит був ілюстрований великим числом фотографічних знімком, навітлюваних чарівним літарем. Перед очима глядачів розгорнувся яскравий, кольористичний світ гірського мешканця українських Карпат, селянина, пастуха, опришка, форми самовистарчального хатнього господарства, передіндустріальна техніка, далі старовинні передхристіянські звичаї, як танці на кладовищі і т. п. Знімками з головнього міста країни, Ужгорода, та його модерних будов і характеристикою сучасних національно-культурних та соціальних проблем сучасности закінчився цей цікавий виклад.

СКРІПЛЯЮТЬ СИЛИ НА НІМЕЦЬКІЙ ГРАНИЦІ.

ПАРИЖ. — Німецько-французьку границю скріплено з французького боку силою нових 30,000 жовнірів. Разом має Франція на тій границі армію з 110,000 жовнірів.

ТУРЕЧЧИНА ІДЕ НА РУКУ СОВЕТАМ.

МОНТРЕ (Швайцарія). — Тут зачалася конференція в справі контролі над Дарданельським проливом. Туреччина хоче мати виключне право контролі. На цім скористалиб Совети, які моглиб кожної хвили вислати своє військо на Середземне море, щоб евентуально допомогти своїй союзниці, Франції. Та Англія й Італія є проти цього, щоб Туреччина була безконтрольною панею над Дарданелями.

СТЕРЕЖУТЬ СОВЕТСЬКИХ ВИСЛАННИКІВ.

МОНТРЕ. — Швайцарська влада дала поліції гострий наказ пильно стерегти советських делегатів, що прибули на міжнародну конференцію. Є погрозки, що плянують атенгати на цих делегатів. Пригадують, що в 1923 р., коли відбувалася конвенція в тій самій справі, себто в справі Дарданелів, вбито советського делегата Воробського.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЛЬВІВ--СКРЕНТОН

Краще згинути, як зрадити. Такі слова, як ззнав польський поліційний агент на теперішнім процесі Організації Українських Націоналістів, написав у тюрмі на ідунці краєвий провідник ОУН Степан Бандера, передаючи ту ідунку підсудному Мигалеві.

Ці слова стоять перед нами, коли вчитуємося в зізнання, які зложили тепер перед судом у Львові молоді українські націоналісти. Польський суд не дав їм змоги передати те все, що є в їхніх серцях і думках, а що тісно зв'язане з їхньою приналежністю до української революційної організації й з їхньою революційною діяльністю. Суд цей боявся маніфестування підсудними їхніх правдивих почувань до польського окупанта навіть тоді, коли міг сподіватися, що вони будуть дбати більше про прихильне настроєння до себе польських суддів, ніж про дражнення їхніх патріотичних польських почувань. Видко, що предсідник суду був свідомий, що ті, котрих він судить, не будуть просити ласки, а будуть намагатися сказати правду про польське насильство, не дбаючи про те, яку за це дістануть кару. Так і було. Бо, не зважаючи на протести і заборони судді й викидування зізнаючих підсудних зі зали розправ, їм таки вдалося своїми зізнаннями і своїм поведінням піднести ОУН і визнаючів її ідеології до цієї міри, що нам здається, що навіть ворог ОУН, якщо в нього є трохи честі і сумління, мусить склонити голову перед тими націоналістами і революціонерами, що їх тепер судять у Львові.

Підкреслимо це, бо це важне з того боку, що на тім процесі зізнавали ті, що на варшавськім процесі заломилися, що „засипали“ своїх товаришів. Саме те, що вони мали тепер зізнавати, та що у Львові буде можна вже зізнавати по українськи, заставило „Народну Волю“ зі Скрентону заповісти, що доперва тепер виринуть властиві скандали ОУН. Та нам здається, що якби в когось з українців було хоч крихітка правдивого патріотизму, то він болів би над такими заломаннями, чи „засипуваннями“ молодих революціонерів та організаційними чи іншими промахами української ідейної організації. І вже прийнятні в українській газеті не заповідав би „компромітації“ ОУН, ще заки її ідею скомпромітували її виконавці. Та це не в „Народній Волі“. Вона, як з цього видно, рада би побачити компромітацію ОУН, а з нею й української революційної справи навіть і перед польським судом. Ось до такого партійного засліплення дійшла скрентонська „Народна Воля“. Та добре, що вона так ясно й отверто розкриває свої карти. Підсудні на львівськім процесі ОУН намагаються виправдати діла й програму української революційної організації й ставлять своє життя в її обороні, розуміючи, що тим боронять українську націю і її ідеали. А скрентонська, за українські гроші видавана й українськими буквами писана газета — виливає в той час на ОУН і її прихильників — помії.

О. Сновіда.

НОВА СИЛА

Хто виємігрував з Галичини ще перед війною, пригадує собі політичну боротьбу на наших селі, між двома силами: національно - українською і москвофілами („кацапами“). Це були часи, коли одно село йшло війною на друге, коли й у тім самім селі приходило до кривавих ссисій між обидвома таборами. Це було тоді, коли національне українство, свіже і молоде, видобувалося на поверхню політичного життя, нищачи все старе, миршаве, зрадницьке.

Українство вийшло з цієї боротьби переможно. Розбиті москвофільство отаборилося в кількох установах („Народний Дім“, тощо), відданих їм з ласки польської адміністрації, що держалася тут старої засади: сій розбрат і пану! Політично його роля була скінчена.

Відродилося воно по війні під маскою комунізму. Війну з ним провадив офіційне українство (УНДО), але мляво і нерішучо: саме те українство котилося по похилій площі опортунізму, стративши в своїй верхові давню енергію і запал. Одиноким грізним противником комунізму став тепер націоналізм. Але на село він іще донедавна не проник. Аж ось за кілька літ пропала нова ідея націоналізму нарешті підніс свою голову і на селі.

І щож ми бачимо? Бачимо, як та нова сила, до якої звернулися наші маси, огрічені опортунізмом ундівської верхівки, з таким самим імештом, як давніше на москвофіль, кинула тепер на комуністів і їх соціалістичних прихвостнів. Боротьба за душу народу набрала тих самих різких і кривавих форм.

Ось, наприклад, наступили десятилітні роковини трагічної смерті Симона Петлюри. Певно, націоналізм не все оправдує в політиці Петлюри; певно також, що націоналісти не хочуть нічого спільного мати з петлюрівщиною, яка і крикується імям Петлюри для роблення своїх бізнесів. Але всеж довший час, бодай до 1920 року, Петлюра, не зазначаючи союзу з жадним із сусідів, спираючись на наддніпрянській і галицькій армії, провадив тяжку і жертвенну війну з Москвою. І ось

цього Петлюру, пам'ять цього Петлюри обходила галицька провінція. І якраз на цім тлі прийшло до кривавих ссисій між українськими націоналістами і жидами. В багатьох містечках, м. і. у Сколімі, де були ранені, де страйкували жидівські робітники Гредля на знак протесту проти українських „ексцесів“, прихильники Шварцбарта не могли допустити, щоб галичани згадували пам'ять цього, на кого видав засуд смерті комінтерн і жидівство. І проти цих останніх виступили наше село і містечко.

Другий випадок зайшов у Нагуевичах, у родиннім селі Івана Франка. Українські націоналісти прикрили трибуни на святі тризубом і жовто-блакитною стяжкою. Це поділо мов червона плахта на ППС-івців і їх жидівських та комуністичних союзників. Свідок ППС, оточений своїми „бююфками“, здер тризуба і українські кольори і заступив їх червоною шматкою большевизму. Про це ви вже напевно читали в пресі. Прийшло, річ ясна, до бійки. І знову в обороні і честі нації і честі Франка виступили активно селяни - націоналісти проти комунізму, проти жидівства і проти їх союзників-соціалістів зпід знаку ППС.

Лише смутним акордом прозвучала промова д-ра В. Старосольського, який вийшов говорити під червоним прапором ППС, по здертім тризубі, і не знайшов у собі ні слова протесту проти насильства наших червоних „приятелів“ зпід знаку „братньої“ польської партії.

В Галичині відбувається цікавий процес, цікавий здвиг. В той час, як українська офіційна верхівка йде або в бік опортунізму (УНДО) або дає себе надужувати ворожим партіям ППС і комуністам (наші соціал-демократи), широкі селянські маси отверто й активно переходять у табор воюючого націоналізму. По стороні цього останнього стало вже село. Село в масі. Донедавна про це й думати не можна було...

Великі переміни дозрівають поволі, але певно.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ІДЕОЛОГІЯ УКРАїнської ЗБРОЙНОЇ СИЛИ

(Пам'яті Миколи Міхновського).

Дванадцять літ тому з золотоговерхого Києва наспіла страшна вістка: большевики розстріляли Миколу Міхновського, основоположника Революційної Української Партії, речника збройної розправи з Москвою, ідеолога української збройної сили, що від перших днів революції проповідує: найважливіше завдання моменту — створення здисциплінованої національної армії! Микола Міхновський — одна з найкращих, одна з найяскравіших постатей України першого двадцятиліття нового віку.

Сергій Шемет у своїх споминах ось-що пише про Миколу Міхновського в перших початках його діяльності:

„Скільки молодечого запалу, вогню й радості було в того чарівного хлопця — Миколи! Він усіх нас зачарував: і старих і всю молодь, що зібралася з околиць до нашого хутора. Писав в українській галицькій пресі статті, яких не могли йому вибачити „старі“.

„Бо він проголосив війну старим „українофілам“, що були тільки за культуру працю, що про ніяку національну революцію не хотіли й чути. Ще напрасніше нападав він на молодь за її захоплення москвофільськими соціалістичними ідеологіями. Бо загалом були визнані ідеї всесвітнього соціалізму і всеросійської революції, які мали автоматично розвинути й Україну. Аж тут раптом якийсь нечуванний сепаратизм, якийсь чудернацьке „самостійництво“ та погорда й недовіра до загально-російської революції і всесвітнього соціалізму.

„З вибухом революції в 1917 р. М. Міхновський кидається всеціло в бурхливі хвилі стихії з одною думкою: все для України! Він іде в казарми між воєцькі маси і там проголошує не бунт, не самовільство, а потребу творити здисципліновану військову силу, але в новій національній формі. І українська салдатська маса приймає ці кличі з захопленням, йде за його покликком, а не за тими, що нищили авторитет послушну, дисципліни та всякий авторитет правильної армії.

„М. Міхновський докладає всіх зусиль, щоб революційний порив українських мас ви-

користати для української державності. Мілітаристичні плани М. Міхновського стрінули різкий спротив зі сторони жидівських та російських революційних партій. Але це було логічне та зрозуміле. За те справжньою нашою національною трагедією було те, що люди, які тоді стояли в нашому проводі, не розуміли ваги відродження української військової сили.

„І на якого лиха цей Міхновський організує військо“, балакали тоді в колах Центральної Ради. „Він до того доорганізується, що якогось генерала над нами поставлять. Ми вже, мовляв, з французької революції знаємо, до чого цей мілітаризм у часах революції доводить. Ми до цього ніколи не допустимо“.

„Хліборобська Україна“ (Кн. 5).

А його праця та заходи біля організації української національної армії були невиспущі та всесторонні. Уже в самих початках революції, бо в березні 1917 р., скликає М. Міхновський перші збори українських старшин та козаків у Києві. По його рефераті ухвалено з захопленням „присутити негайно до організації власної національної армії, як могутньої своєї мілітарної сили, без якої не можна й помислити про здобуття повної волі України“.

За його „починком“ організовано „Український Військовий Організаційний Комітет“, який мав дбати про творення українських військових частин. Під впливом того комітету відбулося між іншим і велике віче українських воєнків у Тернополі дня 8. квітня 1917 р., про яке ті в Тернополі, які його бачили, до нині з захопленням оповідають.

На цьому вічу між іншим ухвалено прилучити до України землі Галичини, Буковини й Кубані.

Визначну ролю відіграв М. Міхновський на „Українському національному Конгресі“ в Києві в квітні 1917 р. При нарадах над точкою „відношення до війни“ самостійники-націоналісти в особах своїх промовців Міхновського, Луценка та ін. поставили питання про соборну, самостійну Україну, як ціль війни для українців.

І так за починком М. Міхновського та нечисленного гурту його однодумців український військовий рух розвивався деякий час (головно в початках) під чисто національними кличами. Творення власної національної армії як головної основи української державності — ось що було провідною ідеєю провідників руху. Тимто вони старалися будити в масах українського воєцтва національне почуття й спомини про колишні козацькі часи воскресити стару історичну традицію. Як уважає у своїх споминах один з піонерів українського військового руху (Ол. Шаповал), провідники цього руху „ставилися з недовіром до всяких декларацій російської революційної демократії“. Вони рішуче осуджували тактику т. зв. єдиного реву. фронту з москалями, яку так гарячо пропагувала українська соціалістично-радикальна інтелігенція. Такі діячі, як нпр. В. Винниченко, ставилися з недовіром до армії, вважали формування української національної армії за річ непотрібну, ба ще навіть за шкідливу, та дивилися на український рух у війську тільки як на засіб „поглиблення революції в масах“.

Побідила, на жаль, концепція Винниченка та його прихильників — а в наслідках впала в армії дисципліна, армія стала податною на всякі агітаційні кличі, а зокрема давала себе легко провокувати большевицьким агітаторам. Микола Міхновський та його однодумці програли. Та осталась вічно живою його величній ідея.

„Найбільшою його заслугою було надання великого творчого розмаху українським національним почуванням серед широких воєцьких мас. Малесеньку любов до пісень, вишивок і соціалістичних брошурок він розпалив серед українців, а зокрема серед воєцтва, в подумя любови до великої, вільної, самостійної України. Оце захоплення національних почувань великим, достойним великої нації ідеалом — забезпечило Миколі Міхновському почесне місце в історії України та в історії українського війська“ — так каже один з його співробітників та знавець українського революційного руху. („Новий Час“) — Василь Бачинський.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ВЕЛИКА ПОДОРОЖ (Оповідання).

Щоби йому це вибити з голови, покликав його до себе. Никешук гдавав, що парох хоче йому розказати дещо про Відень, щоб влекшити приступ до цісаря, а він тільки про великі небезпеки такої подорожі. — Ви ще ніколи так далеко, ще й у чужий край, не їздили, — каже. — Ви не маєте в тім практики. В світі пребагато лихих людей. Тяжко увірити, як їх багато. Хоч як священик пуджав Никешука, він не дався наверхнути. Казав, що мусить у світ. Тоді парох став почуватися, як йому в дорозі поводитися: — Треба бути дуже обережним. В тім і переборщувати не шкодить. Не вадить в кождому, що до тебе наближається, бачити злодія. Не багато балакати із незнакомим і взагалі не розпочинати ніякої розмови. Є люди, що лиш на хлопів полюють. Німці звать їх хлополовами. Вони причіпаються до подорожніх, наряджують їм гостиниці і заїзди, в яких їх потому обра-

кіними і купив білет, покищо до Львова. — До Відня їдється через Львів, думав. — Білет в дальшу дорозу можна купити у Львові. Никешук показав білет кондукторові і цей всадив його до вагону. Поїзд рушив. Це була перша їзда Никешука залізницею. Показалося, що їзда залізницею цілком не така небезпечна. Іде гладко. На кождій стації люди всидають, люди всидають. Ним ніхто не журиться. По дорозі крізь вікно не багато бачив. Дехто декколи забалакав до нього, та він берігся. В розмови з ніким не вдавався. На одній стації повисідали всі пасажери, лишився тільки якийсь один панок. — Ага! — погадав Никешук. — То буде якийсь злодюга. Що за капелюх на його голові! Мабуть зараз зачне випитувати мене. Даремний буде твій труд. Не возьмеш мене! Панок товаришом подорожі цілком не журився. Наче би не бачив його. Никешук не терпеливо ждав, коли той зачне братися до нього. А той тільки читає свою газету, з папіроски пускає дим і ані главне в той бік, де Никешук сидить. — Хитрий ти собі. Сидиш так, начеб мене тут цілком не

було. Хочеш приспати мою чуйність. Нарешті Никешукові навучилося ждати, аж незнайомий забалакає до нього. Він хотів доконче з розмови доміркувати, що то за нумер. Не видержав і спитав: — Чи ви, як вільно спитати, також їдете до Львова? — Так — відповів панок одним слівцем. — Ага, — думає Никешук. — Він'ж тепер зачне. Та він не починав. Ані на хвилю не відірвав очей від своєї газети. — Зажди но ти, ошусте якийсь! — погадав Никешук. — Возьму я тебе на пробу. Не дам тебе зловити. Для жарту заграю комедію дурного. Нехай гадає, що я не пізнав його. — То дуже погано, як хто заїде до такого великого міста, цілком не знаючи його. Чи ви, пане, не знаєте якого готелю, де можна би мешкати дешево і добре? Наче сердитий, що хтось не дає йому читати, панок назвав якийсь готель і додав: — Стоїть зараз коло двірця. — Ага. Добре. Закватуруюся там. Кажучи це, Никешук погадав: — А то дурак. Гадає, що

вже спіймав мене, що я піду до того готелю. Нарешті заїхав до того Львова. Щоби в натоплі при виході з двірця не обікрали його, позапинався аж під шию і кріпко держав у руці свій куферочок. А не легко було проглотитися. На двірці натопт людей, перед виходом вози, візки, послугачі. Всі пхаються, всі крутяться, допуть по ногах. Треба добре уважати, дивитися на всі боки. Нарешті проглотився на вулицю. Іде і роззирається. Готелів тут повно. Никешук вже забув назву готелю, який йому порадив був той незнайомий. — Він казав, що то зараз коло залізниці, — погадав собі. — Треба відійти якнайдалше відси, щоби не пасти на нього. Там він мабуть вже наставив на мене пастку. Гого. Не спіймаєш ти мене, небоже! Придивився кільком готелям, та вони видалися йому дуже панськими. Скрутив у бічну вуличку і побачив, що на якійсь, досить мізерній хаті, написано „Готель Гарні“. — Тут, гадаю, не обідруть мене до сорочки. Вступив, де його зараз привитали по українськи. Там до таких гостей вже привикли. Портіером був жидок. Подав

до виповнення мельдункову картку, питаючи: — Ви письменні, чи прикажете мені виповнити мельдунку? — Як би я був неписьменний, то не пускавсь би сам в далекий світ! — відповів Никешук гордо. — Давайте перо! Вписав себе Артим Никешук, власник реальности. Решту дописав портіер. Прийшов готелевий слуга і завів Никешука до його номеру. Никешук дав куферочок до своєї кімнати, замкнув двері на ключ, виймив його і сховав до кишені. — Так. Тепер можу вийти і троха розглянутися по місті.

Поволі й обережно іде Никешук вулицею і роззирається. Кишеню, в котрій має гроші, все притискає лівою рукою. Чудо, тай диво! Шоби у вікнах крамів такі великі, може й більші, як його ворота. За одною такою шобию Никешук бачить перстені, ланцюжки, серіжки, нарамники, годинники і всяку іншу срібну й золоту всячину. Стоять там також чорні палиці зі срібними ручками. Никешук погадав собі: — Тож то в селі дивились би, як би я приїхав з такою паличкою! Міркую, багато не буде коштувати. (Дальше буде).

УВАГА! СОЮЗОВЦІ З НЮАРКУ! УВАГА! ОТСЯМ ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ ВІДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З НЮАРКУ, Н. ДЖ. ВІДБУДУТЬСЯ: В ЧЕТВЕР, ДНЯ 25-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ в годині 7:30 ввечір В ГАЛІ СТАРОЇ ЦЕРКВИ, НА COURT STREET, NEWARK, N. J. На збори повинні прийти всі урядники й члени відділів 14, 27, 76, 133, 152, 219, 240, 272, 322, 359 і 371. На зборах говоритиме в організаційних справах гол. рек. секретар Д. Галичини. Іван Лисак, гол. радний.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

З ПАРЛЯМЕНТУ ДО ДОМУ БОЖЕВІЛЬНИХ?

Конгресмен Маріон Зайончек, поляк - конгресмен з острей Вашингтон, дістав минулої п'ятниці завдання на судове переслухання, на котрі мають вирішити, чи він здоровий на умі, чи хорий.

Комісарі Дистрикту Колумбія подали судові формальну прохання, щоб суд признав Зайончека божевільною людиною. Ці урядовці по своєму розсуді умового стану Зайончека вже признали його божевільним, але до законного признавання людини божевільною та позбавлення її свободи, належної всякій здоровій на умі людині, треба судового рішення.

Очевидно, суд може рішити справу в один бік або в другий. Не пересуджуючи цього будучого рішення, вже нині здорові думаючи люди повинні би признати питання умового здоров'я людини важним питанням, про яке всякий чоловік повинен би щось знати. Адже бачимо, до чого доводить незнання цих справ: велика маса людей посилає до найвищого законодавчого тіла людину, в котрої умовою здоров'я знавці умового життя поважно сумніваються.

ОБОРОНЕЦЬ ІНТЕРЕСІВ?

Виборці пана Зайончека післи його до конгресу як оборонця свих інтересів. Тимчасом знавці духового життя людини кажуть, що пан Зайончек має небезпечні тенденції, нахил до вбивання людей.

Комісарі Дистрикту Колумбія' кажуть, що „якби пан Зайончекові дозволили ходити вільно, то він загрозив би життю осіб і маєткові людей“.

Отже чи не варто поставити питання: яку діяльність може проявити того роду людина в такому становищі? Чи може вона справді заступати чийсь інтереси?

ЧИ ЗАЙОНЧЕК УБИЙНИК?

Якби панові Зайончекові хтось сказав, що він має охоту вбивати людей, то пан Зайончек правдоподібно назвав би такого чоловіка божевільним.

А проте такий закид роблять панові Зайончекові люди, які чейже знають, що вони говорять.

Вони роблять панові Зайончекові закид: Він їхав по 70 миль на годину людськими дорогами? Що це значить, як не бажання вбивати людей?

ПАН ЗАЙОНЧЕК МАЄ КОМПАНІЮ.

Тут проти цих лікарів стане не тільки пан Зайончек, але й багато людей, що теж люблять їздити по 70 миль на годину людськими дорогами.

„Адже ми їдемо“, вони скажуть, „тільки тому, бо вміємо їздити так скоро! Ми їдемо, бо можемо! Скажіть, що ми хочемо похвалитись, але не скажіть, що ми хочемо вбивати!“

Та психіатри, видно, дивляться на справу інакше. Вони кажуть, що пан Зайончек і йому подібні можуть говорити собі й іншим, що їм іде тільки про скору їзду, щоб доказати собі й іншим, що вони вміють скоро їхати, але в своїм серці знають, що така їзда є небезпечна для людського життя, може покінчити каліцтвом і смертю для них самих і для інших людей. Колиж вони всетаки на це не звертають уваги, то їх треба признати за таких, що хочуть довести до того, що з їх учинку по всякій правдоподібності статься мусить.

Психіатри кажуть не дивитися на зверхні об'яви, себто заяви, але дивитися в глибину

вчинку. Не треба звертати увагу на те, що людина подає за свій мотив, але поглянути глибоко в суть вчинку.

ВЕЛИКИЙ ЧОЛОВІК?

Пан Зайончек добув собі за коротке життя величезний розголос. Дехто сказав би, що він роздобув собі славу, хоч розголос та слава це дві ріжні поняття.

Здобув він собі славу в цей спосіб, що пустився на всяке діло, що могло йому принести розголос, заставити газети писати й говорити про нього. Ця жадоба слави (по вченому її називають мегаломанією) була перша ознака, по якій думаючи люди стали пізнавати в конгресмені Зайончеку божевільну людину. Обсервація людей показує, що як людина вже пується в погоню за славою, вона не буде здержуватися перед нічим: вона буде шкалювати добру славу інших людей, щоб собі вижити великим чоловіком; буде ломати людей довкола себе, щоб на їх руїні дертися наверх; буде навіть убивати людей, щоб тільки здобути розголос.

СВОЇ СВОЇХ НЕ ПІЗНАЛИ.

Афера Зайончека сильно зажурила американських поляків. Колись вони дуже тишили вибором свого земляка на становище конгресмена. Коли цей конгресмен став поводитись „ексцентрично“, їх гордість стала перемінитися на занепокоєння.

Та вони все ще трактували Зайончека як нормальну людину, бо стали апелювати до нього, щоби перестав робити вибрики, бо ними компромітує й себе й поляків.

Цими апелями вони показали, що не розуміють умового клопоту пана Зайончека: умова недуга між іншим і тим відзначається, що вона не піддається ніякій намові ні переконуванию. Звичайно умово хорий самий не знає, що він хорий, і ніяк не допускає до себе думки про своє божевілля. Мало не кожний мешканець у домі божевільних вважає всіх людей за божевільних, крім себе.

ВІД ЧОГО ЗАЙОНЧЕК ЗБОЖЕВОЛІВ?

Як уже стало відомо, що лікарі вважають пана Зайончека умово хорою людиною, польські газети звязали затирати вражіння своїх власних запалених статей про великого поляка.

Придумали тоді пояснення, що пан Зайончек захорив умово, бо залюбився нещасливо в одній жінці, себто залюбився, але її не здобув.

Буває, що умова недуга проявляється при нещаснім закоханню. Буває, що нещасне закоханню наповняє людину таким почуттям власної безвартності, що її умова рівновага похитнеться. Але чи можна в такому випадку сказати, що умова недуга почалася від нещасного кохання?

Буває, що перепадення при іспиті доведе людину до такого, що вона в приступі божевілля навіть собі життя відбере. Та чи можна сказати, що іспит, чи невдача при іспиті, винувати за її божевілля? Адже є багато людей, що при іспиті перепадають, а проте не божеволіють. Чи не видно з того, що причина божевілля не в невдалім іспиті, але десь глибше в душі людини?

Чи не таке саме з закоханням? Адже бувають люди, що закохуються нещасливо і не божеволіють. Як є люди, що закохуються нещасливо й від цього божеволіють, то чи можна сказати, що вони збожеволіли від закохання?

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС ОУН У ЛЬОВІ

(Дальші зізнання підсудних, подані за часописом „Діло“).

Питання оборонців і вяснення Р. Мигалья.

На питання оборонця Р. Мигалья, І. Яримовича, підсудний вяснив, що йому давали накази і доручення підс. Бандера і Підгайний. Сам підсудний не міг давати нікому ніяких наказів, бо не мав до цього компетенції. На дальше питання цього оборонця, чому підсудний саботував та удержував виконання деяких організаційних наказів та якими мотивами кермувався при цьому—підс. Мигаль відповів, що ясної відповіді не може дати. Памятає, що підсудним заволоділи якісь імпульсивні вражіння. Не вміє теж вяснити на питання свого оборонця, чому добровільно згодився виконати четвертий раз замах на Бачинського, хоч у попередніх трьох випадках старався ударемнити замах на Бачинського. Додав, що тоді кермувався якимись підсвідомими почуваннями, а не розумом. Підсудний каже, що Підгайному дав негайно відповідь, що вбє Бачинського і тоді зовсім довше не пригадувався над цим. Далі підсудний вяснив своєму оборонцеві, що до своєї стрічі з Бачинським у Пасажі Миколяша не мав ще наміру вбити його. Не памятає теж, про що розмовляв з Бачинським по дорозі з Пасажу Миколяша до ресторану, який приміщується на перехресті вул. Коперника і вул. Пелчинської. Заявив, що раніше пив пиво, горівки ніколи, а в ресторані випив кілька пляшок пива і пив горівку. Признає, що не памятає, про що підсудний балакав з Бачинським по виході з ресторану і коли витягнув револьвер та з якої віддалі міряв до Бачинського. Не пригадує собі, що діялось від часу вбивства Бачинського до хвилини, як передав револь-

вер Косівній. Зізнав, що день перед убивством дир. Бабія і в дні вбивства 25. липня 1934 р. ночував у помешканні Сенькова, якого пильнував. Критичного дня коло 9 год. рано пішов до міста на снідання і надзвичайних часописних додатків довідався про вбивство дир. І. Бабія. На питання, яка в нього вдача, підсудний відповів, що є меланхоліком. Реагує негайно на такі явища, як нагла небезпека, переляк або нещастя. У першій хвилині не здає собі справи і щойно пізніше освідомлює собі її. Про випадок, який трапився підсудному у в'язниці, підс. Мигаль не хоче говорити. Підсудному здається, що в його родині були умово хорі.

По відповідях на питання обор. Яримовича кілька питань поставив іще прокуратор і після того підсудний давав вяснення на низку питань обор. д-ра Горбового. Признав, що з підс. Равликом знався. Спершу взаємини між підсудним і Равликом були добрі, описав гнівальні майже три забрав Равликові з сусідньої кімнати в Академічному Домі. Щойно в 1934 р. підсудний стрівся з Равликом у Ринку, мерщій до нього заговорив і запросив Равлика до ресторану на вечерю. Пригадує собі, що підчас убивства ком. Чеховського в Академічному Домі радив Студентський Конгрес. Тоді одні студенти виіздили другі приїздили. Підс. Равлик теж виїхав з кількома студентками. Заявив, що рішуче не балакав з Равликом про атентат на ком. Чеховського, ні про слідкування за ком. Федунішином. Не пригадує собі, чи Равлик був у лютому на панахиді по Басарабовій. Підсудний був у церкві тому, щоби перевірити, чи в церкві розкинуть летючки, що їх роздав сам підсудний. Заявив, що підс. Равликові не давав летючок, щоб він їх розкинув. Летючки дав Атаманчукові і за це його застрівся Стронський (урядовець з большевицького консуляту у Львові — прім. Ред.) і коли зладжено пляни, підсудний відповів, що пляни зладжено по вбивстві Стронського.

ЗВІДКИ ГАЗЕТАРСЬКІ ВИКРУТИ?

Які наміри керують польськими газетарями при пояснюванню умової недуги пана Зайончека нещасним закоханням?

Як відомо, в польських газетярів (і то не лиш у польських) це покутує переконання, що умова недуга це щось інше від тілесної недуги. За тілесну недугу люди звичайно людини не винують, ні нею не погорджують. З умовою недугою інакше: при умовій недугі люди звичайно думають, що людина сама собі таку недугу спричинила своєю свідомою поведінкою. Тому ми звичайно людину за її умову недугу осуджуємо, або бодай легко нею погорджуємо. Через те людина не буде стидатися сказати, що вона має ангіну серця, або астму, але буде стидатися сказати, що вона має манію величності або манію вбивання.

Щоби сховати умову недугу пана Зайончека, польські газетярі висувають нещасне закохання. Чому вони це роблять? Як відомо, в Америці закохання оточене німбом романтизму, чогось великого, святого. Коли до божевілля людини дочепити як мотив святого, то вижде, що вона так аж й у голові помутилось. Отже це властиво не божевілля людина, але герой, чи мученик любові!

Ось маємо крутарське виправдування: замість сказати читачам, що як пан Зайончек умово хорий, його за те не можна винувати, як не можна би винувати, якби він мав ревматизм; польські газетярі викручуються звеличанням свого земляка героєм і мучеником любові.

УВАГА! **НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!** **УВАГА!**

ВСІ ІДЬМО НА

ПРОГУЛЬКУ

(BOAT OUTING)

НА РІЦІ ГУДСОН ДО CROTON POINT PARK, N. Y.
НА ПАРОПЛАВІ MAUFAIR — В ГОДИНІ 9-ТІЙ РАНО

яку влаштує

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ : ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ В НЬО ЙОРКУ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЧЕРВНЯ (JUNE) 1936 РОКУ

ПРОГРАМА ПРОГУЛЬКИ: музика, танці, спортові забави та вода до плавання, як і буфет у власному заряді.

Ціна білета в обі сторони \$1.25, хто купить наперед, а в день прогульки (при бовті) \$1.50. Білети для дітей 75 центів.

Вп. Громадяни! Коли ви хочете забавитись на свіжому воздуху в гарнім великим парку між деревами над водою — не пропустіть цієї прогульки, де певно проведете весело час в гуртку своїх приятелів. Першорядна музика під проводом JOHN SEMAN and his BLUE FALCON ORCHESTRA.

Прогулька відбувається без огляду на погоду. Пароплав відїжджає ТОЧНО в годині 9-тій рано з БЕТЕРИ ПАРК, КОЛО САВТ ФЕРИ, PIER A. Білети можна набути кожного вечора в локалі Клубу під ч. 59 St. Mark's Place (E. 8th St.), New York City. Tel. Algonquin 4-7395.

належність до ОУН, підсудний рішуче заперечив кажучи, що мав лише до диспозиції деякі фонди.

На питання обор. д-ра Е. Давидяка, чи Сеньків знав, що має нарисувати деякі особи, заки пішов до консуляту, чи довідався щойно після свого повороту з консуляту, підсудний відповів, що Сеньків довідався щойно після повороту з консуляту. На питання обор. д-ра В. Гриньовського підсудний відповів, що нездужав на серце його лікував д-р Білозор. Не дав відповіді, чи хотів скінчити самогубством. Заперечив, щоб хотів відсунутися від ОУН. Один такий момент був підчас конфлікту з Малюцю. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича підсудний вяснив, що члени ОУН дістали приказ або устно або листовно. На дальше питання цього оборонця, чи памятає, коли застрівся Стронський (урядовець з большевицького консуляту у Львові — прім. Ред.) і коли зладжено пляни, підсудний відповів, що пляни зладжено по вбивстві Стронського.

Відхилене питання.

Питання д-ра Горбового, де підсудний свобідніше почувався: чи при складанні зізнань тут у суді чи у слідстві — предсідник на внесок прокуратора відхилив, а трибунал затвердив цю постанову.

Запити і вяснення Машака та Равлика.

На питання підс. Машака, чому підсудний не скаже, хто був пропагандовим референтом, Мигаль заявив, що саме він був цим референтом. По

кількох вясненнях підс. Машака підс. Равлик просив, щоб підс. Мигаль вяснив, хто возив нелегальну літературу до Равчини і запитав, чи ним був Стахів? Підсудний заперечив, але додав, що особа, яка возила туди летючки, була студентом прав та середнього росту. Підс. Равлик вяснював, що Мигаль у слідстві не запевняв, щоб летючки возив саме Равлик, лише згодавався. Равлик додав, що якби прокуратор був переслухав свідків, яких він подав у слідстві, то він нині не сидів би на лаві підсудних.

На питання обор. д-ра В. Загайкевича, — що підс. Машак знає про смерть свого батька, цей відповів, що його батька порубали мадяри з іншими інтернованими на вулиці у Перемишлі в 1914 р. На питання обор. д-ра Горбового, до якої округи належала Рава Руська, підс. Машак відповів, що західна частина Галичини належала до одної округи.

На питання одного судді присяглого і предсідника підс. Мигаль зізнав, що Бачинський був без праці і тоді часто заходив до кооперативи, де саме працював підсудний. Додав, що просив навіть п. А. Добрянського, щоб дав працю Бачинському. На питання прокуратора, чому для конфідента шукав праці, підс. Мигаль відповів, що тому, щоб позбувся Бачинського і щоб він більше не приходив до нього до кооперативи.

Р. Шухевич не був боевим референтом.

Після того підс. Б. Підгайний вяснив, що підс. Р. Шухевич не був боевим референтом в літі 1933. Підс. Б. Підгайний зізнав, що літом у таборах у Карпатах відбувалися курси ОУН. З цією метою підсудний виробив собі окржний білет в Орбіті та їздив до таборів. Одночасно обор. д-р

Ст. Шухевич поставив внесок, щоб суд допустив доказ з актів Орбісу на обставину, що дійсно Підгайний виробив собі в літі 1933 р. такий білет на окржну їзду по краю. Отже підс. Р. Шухевич не міг бути одночасно таким референтом, яким був Підгайний.

(Далі буде).

ПРОГУЛЬКА ДО ЄВРОПИ ПІД ПРОВОДОМ.

Провідником груп Степан С. Гойдич. Для вигоди тих, що воліють їхати до Європи аж по туристичним стику, коли то всі корабельні класи не є такі переповнені і коли кожний пасажир знайде краще приміщення, та для вигоди тих, що люблять „їти додому“ пізнім літом, щоб разом із своїми своїми і приятельми налюбуватися великими народними святинями-об'єктами, що припадають саме в тій порі року, Гагар-Ллойд зарядив прогульку до середньої Європи під особистим проводом.

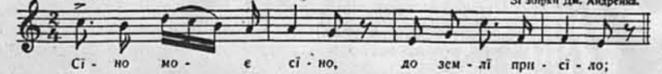
В липні Степан С. Гойдич, пасажирський агент, товаришшине свій групи, що вибирається до старого краю серед літа. Громада, що складається з дев'ятьох національних груп, відїде на Європу і Північного Німечького Ллойд 24. липня, і як одна велика родина подорожуватиме до Бремергавен, відки ти, що виборяться до середньої або східної Європи, відїдуть спеціальним поїздом до Праги і Відня. Саме тут урядові представники корабельних ліній будуть над усім наглядати, щоб кожного вислати там, де треба.

Пан Гойдич, добре відомий нашим агентам і нашим чужинним подорожникам, обіймає, як це є в звичаю, провід у всіх подробицях цієї подорожі і постарается про спеціальні програми для забави й розсвєлення пасажирів у часі їхньої подорожі через Антлантис. (Огол.)

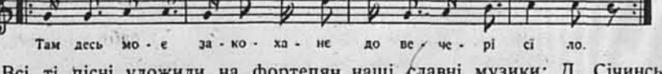
В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАП ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

201 НАЙПОПУЛЯРНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ, ЗІБРАНИХ В ОДНІЙ ГАРНО ОПРАВЛЕНІЙ КНИЖЦІ.

Moderato.

Сі - но мо - е сі - но, до зем - лі при - сі - ло;

Там десь мо - е за - ко - ха - не до ве - че - рі сі - ло.

Всі ті пісні уложили на фортеп'яні наші славні музики: Д. Січинський і С. Людкевич. Кожна пісня має мелодію у верхнім голосі, отже всі 201 пісень можна співати або грати на якимнебудь інструменті.

Всюди і при всяких нагоді, вдома, в товаристві, в клубі, в школі, на концертах і при всяких виступах грайте й співайте ті зібрані й видрукувані у цій книжці пісні.

Ціна лише \$2.00, себто одного цента за одну пісню.

Замовляйте ще сьогодні у книгарні „Свободи“:

“СВОБОДА,” 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЕСПАНСЬКА ЖІНКА

Країна, в якій подружжя та материнство це головна, коли не єдиною життєвою метою жінки — це Еспанія. Ніякі новітні впливи ні еманіпація жінок, що останніми часами перекочуються через Піринеї, не встигли досі зменшити або приглушити повноту жіночості.

Республіка признала еспанській жінці на основі конституції з 1931 р. активне та пасивне виборче право, а всеж еспанка не перенесла тієї рівноправності до приватного життя та, як і її мама й бабуся, вважає, що життєву мету може досягнути лише при допомозі та за посередництвом чоловіка.

Еспанка це тиха, піддагла чоловікові жінка, який поведе її до престолола та вирве зпід деспотичної батькової влади, а запевнить її домашнє огнище та потомство.

Тієї рівноправності не видно теж у коханні. Вже самого слова „амар“ (кохати) не вживають у щоденному житті, як застосують його словом „керрер“ — хотіти. „Io te kiero“ значить „я тебе кохаю“, однак дослівно „я тебе хочу“. Відповідає це більше дійсності в країні, де коханню виступає як непогамована, нагальна пристрасть, яка „може дати й відібрати життя“, де кожний найменший усміх і погляд коханої під іншою адресою з місця можна вважати зрадою та може спричинити трагічні наслідки.

У саму приязнь між чоловіком та молододу жінкою ніхто в Еспанії поважно не повірить, а більшість людей вважатиме такі звязки чимсь неприродним, коли не викривленим.

Молодої еспанки ніколи не оставляють самої, бо вона від дитинства зростає в такій атмосфері, що сама признає, що їй потрібна безупинна опіка й контролю. Пари наречених („новіос“) ніколи не оставляють самих. Коли нема матері, тітки або бабусі, яка могла би їм товаришити, то наймають задля того за гроші від години жінку, яку молоді люди згідливо звуть „карабіна“. Обов'язком „карабіни“ є не оставити молододу пари ні на хвилиночку сам-на-сам. Зрештою еспанки зага-

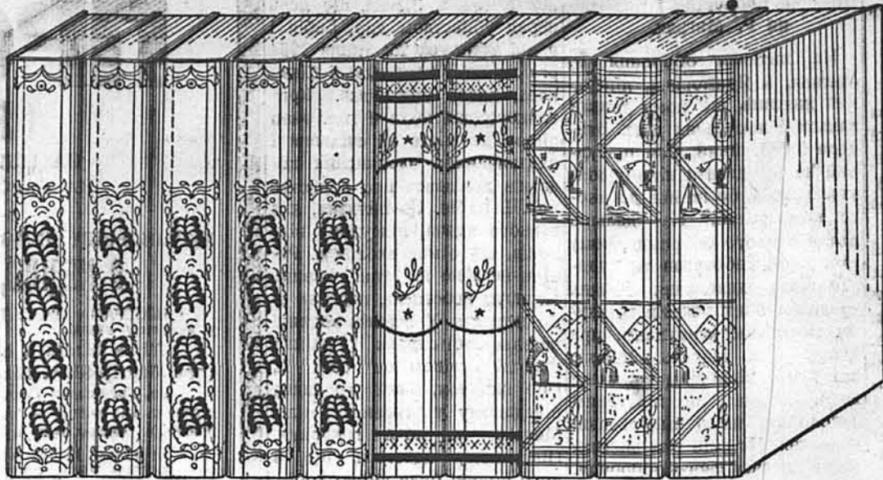
лом дуже вразливі на добру славу та самі оминають усе, що могло б їх наразити на обмову та так утруднило би їм вийти заміж. Щоби зазнайомилися з жінкою на вулиці, як це водиться в інших країнах, про те в Еспанії нема й мови. Еспанка, хочби їй подобався даний чоловік, не звертає на нього уваги. Еспанець знає це дуже добре, а всеж буде йти слідом за жінкою навіть і годинами цілими та вихвалювати її красу на всякі способи. Трапився такий випадок, що молода еспанка, коли вже ніяк не могла позбутися настирливого чоловіка, який снувався за нею крок за кроком наче тїнь, звернулася по поміч до поліція. Та поліція з усмішкою дав красуні зрозуміти, що не бачить у цьому нічого злого, та вважає поведінку того настирливого прохорого зовсім зрозумілою, бо це справедливий поклін для її краси. Такі компліменти чоловіка для жінки звуть в Еспанії „піропо“. Одна еспанка призналася, що „піропо“, яке їй справило найбільшу приємність, було, як такий настирливий прохорого сказав їй: „Віве Еспанія!“ Це був натяк на расовість її краси.

В Андалузії ще донедавна був звичай, що „кабалеро“ (юнак), коли хотів висловити, що вона очарувала його своєю красою, одним рухом скидав із плечей своїх пелерину („капа“) і кидав її дівчині до ніг. Таку почесність випадало прийняти і на доказ того перейти по пелерині.

У народному розумінні ідеалом жіночої краси є „джітана“, себто циганка. Головно на півдні Еспанії, в Андалузії, живе багато циганів, а деякі міста мають окремі циганські дільниці, нпр. Триана в Севільї. Із тієї дільниці походять найліпші тореадори (борці, що борються з биками). Родовиті еспанці з трудом можуть їм дорівняти щодо відваги та способу боротьби. У Гранаді при вході до Альгамбри обступають туриста настирливі „джітани“ та просять, щоб купив цвіти або дав собі ворожити з руки. З вигляду вони дуже мальовничі, в довгих яскравих суконках із

НЕЗВИЧАЙНА ОФЕРТА „СВОБОДИ“

на ЧЕРВЕНЬ і ЛИПЕНЬ

Твори ТАРАСА ШЕВЧЕНКА Писання Б. ЛЕПКОГО Українська ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ХОЧЕТЕ МАТИ 3. ТОМИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ ВАРТОСТІ \$30? ДІСТАНЕТЕ ДАРОМ, ЯК ПРИСДНАЄТЕ 25 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ“

ЧИ МОЖЕТЕ СОБІ ПОВЗВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

ХТО ДІСТАНЕ 15 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$15 5 ТОМІВ ШЕВЧЕНКОВИХ ТВОРІВ ВАРТОСТІ

ХТО ДІСТАНЕ 10 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$7 2 ТОМИ ПИСАННЯ БОГДАНА ЛЕПКОГО І 1 ТОМ ПРИЧЕПИ, ПОВІСТЬ І. Н. ЛЕВИЦЬКОГО, ВАРТОСТІ

ХТО ДІСТАНЕ 5 ЦІЛОРІЧНИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОДЕРЖИТЬ ДАРОМ \$3.50 КНИЖКУ З ВЕРШИН І НИЗИН ІВАНА ФРАНКА, ВАРТОСТІ

ПОВНА РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА В СУМІ \$6.00 ЗА КОЖНОГО ПРИСДНАНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА МАЄ БУТИ ПРИСЛАНА ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“ ДО КІНЦЯ ЛИПНЯ Ц. Р.

“SVOBODA”

81-83 Grand St., (P. O. BOX 346), Jersey City, N. J.

ЧИ МОЖЕТЕ СОБІ ПОВЗВОЛИТИ ПРОПУСТИТИ ТАКУ НАГОДУ?

складками або тренами. Дивляться визиваючо, на лиці смагляві, очі чорні іскряться, а при цьому жартують.

Одним із найбільших компліментів, що їх говорять принагідні адоратори еспанкам, це порівняння їх із циганкою: „Ту madre es una djitana!“ (Твоя мама була [хіба] циганкою!).

Навіть селянка кладе велику вагу до того, щоб гарно виглядати. Чорне волосся, що виліскується від олійків, укладає в гладко вичесані звої. При святочних нагодах, як нпр. боротьба биків, два спіральні космики волосся кокетливо висувуються їй на лиця. Високі, різьблені гребні й кілька цвітів, застромлених у волосся, доповнюють прибрання її голови.

Еспанки мають гарне й буйне волосся, тому нерадко закривають його какепелюхом, а коли йдуть до церкви, причіпляють

короткий чорний серпанок. Це звичай загально прийнятий і роблять так не лише селянки.

Та останніми часами стрічається щораз більше голів, пристрижених „а ля гарсон“, а також зафарбованих на ясно-солонково, що є дивним контрастом до смаглявої краски лица.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ, які опрацювані і видав М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ на мішаний хор:

1. Живи, Україно.
2. Нелітенька, пісня з Полісся.
3. Вербож мого, пісня з Полісся.
4. Одякль сеньюшко сходилю, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.
6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пільне, Гуцульське Різдво.
8. Крутьлик, Гуцульське Різдво.
9. Шеларівка, Гуцульське Різдво.

Всі повні пісні можна одержати в книгарні „Свобода“. Вислаємо тільки по одержанню належності.

“SVOBODA”
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЕМБЕЛ, О. Сестр. Пр. Діви Марії, від. 119, повідомляє всіх членів, що пірні збори відбулися 28 червня, в голні 3-тій поодузи, в У. Н. Домі при 165 Гордон уяв. Кожда членія обов'язково має бути правна на цих зборах, бо маємо важні справи до поладження. Уряднички відділу просять свої справоздання за пів року. — Кат. Лисиганч, прес.: Марія Сокіл, кас.: Марія Білан, секр.

ШКАГО, М.І. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що місечні збори відбулися 28 червня, в голні 12-тій вполудне, в галі церковній при Оклей і Райс уяв. Обов'язок усіх членів є на ці збори прийти. Догучуючі члені мають вирівнати свої заделогости, бо в протинний разі будуть суспендовані. Ті члені, що були суспендовані минулого місяця, як не зголосять до уряду і не заплащать, будуть вичеркнені. Члені У. Н. Союзу, приєднайте нових членів до У. Н. Союзу і Братства. — Микола Гуль, прес.: Іван Дацьків, секр. 146,8-9

Діяльог.
— Тату, як виглядає та сторона місяця, як відвернена від землі?
— Не знаю. Питаеш такі речі, на які годі тобі відповісти. Коли я був такий, як ти, я не випитував стільки.
— Тому й тепер нічого не знаєш.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.
Український Націоналістичний День у Нью Джерзі.

Кілька разів уже була згадка про „Український Націоналістичний День“, що заходом різних національних товариств зі стейту Нью Джерзі відбувається у Лінден 12 липня ц. р. Це перший того роду пікнік. До певної міри він буде провіркою наших моральних сил і крім фізичного відпочинку має також бути джерелом нашого духового скріплення. На ньому відбудеться перегляд наших націоналістичних організованих одиниць; у ньому візьме численну участь наша молодь, будуть влаштовані різні спортивні змагання, а притім усе те відбудеться серед української атмосфери. Всьє дохід з того свята призначений на визвольну боротьбу.

Подібне свято підготовляється теж у Клівленді. Можна побажати, щоби подібні свята-пікніки влаштували всі інші стейти там, де в більшому числі живуть наші люди. Бо такі пікніки стануть новою, практичною формою, що в ній українське націоналістично настроєне громадянство буде спільно виявляти свої національні почування, буде набирати більшої організованості й краще зможе боротися з іншими, ворожими нам струями, які в нинішню пору підшиваються під українські національні кличі, баламутять наш загаль, стараються його вирвати зпід впливів рідного проводу і загнати до власного табору.

До таких свят-пікніків аранжери повинні совісно підготовлятися. З другого боку, наша українська суспільність повинна брати у них численну участь. Бо, як уже згадано вище, в них громадянство знайде не тільки розривку і фізичний спочинок, але теж моральне задоволення і духове скріплення.

Стефанія Галичин,
прес. реф. У. Н. Д.

НА ПРОДАЖ ДІМ, або в заміну за фарму не далі як 40 миль від Нью Йорку, вартості \$4,000. Дім у Лонг Айленді, 26 миль з Нью Йорку, з усім уліпшенням. По ближчі інформації голоситесь до: 143-6

НИКОЛА ЗИРИ,
148 E. 7th St., New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ 4 ДОМИ, штор, гросерний товар і знярядди. Теперішній дохід з ренти \$100 місячно. Продам за \$9,500. Оригінальна ціна \$28,000. Голоситесь на адресу: 137-7

M. BRANDT,
824 N. Front Street, Alentown, Pa.
Phone: 2-3934.

НА ПРОДАЖ 5-АКРОВА ФАРМА,

дім на 7 кімнат з всіми уліпшеннями, овочеві дерева, церква, школа, автобуси, близько дороги № 10. Голоситесь до: 146,8-9

K. O. R. N.
Malapardis Rd., Whippany, N. J.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Проф. М. Гайдак, Юніверзити Фарм, Сейнт Пол, Мінн. — Ваші завваги цілком слушні. Як ми пишемо про коріні російськї землі, тоді пишемо „Росія“. Про українські землі пишемо „Україна під Советами“. А коли пишемо про цілий комплекс країв, що опинилися під советською владою, та вживаємо назви „СС-СР“ або „Совети“. Ми теж не раз звивали, щоби писати вяснення до тих американських газет, які дали пишуть про Україну під Советами як „Росія“, а як поміщують мапу Советів, то зазначають цілу територію як „Росія“, а в тім і територію України. Це правда, що Україна під Советами є на ділі російською колонією, що Росія її визискує й давить там правдивий український рух. Та коли, не зважаючи на ті утиски, українство на Україні таки живе і зростає в силу, то це діється завдяки героїськїй постатї українських мас, для яких московський гїт став тепер великою школою національного освідомлення. І саме тому треба завдичувати, що існує назва „Україна“ під Советами та що там Українці представляє собою хоч формально — державу. Тому назвати цілу територію Советів назвою „Росія“ і так писати, значить, як Ви слушно підносили, нищити те, що здобули собі там різні народи своєю національною постановою, заставляючи червоних російських окупантів визнавати хоч формально українську, білоруську чи яку іншу державність.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болячі ноги, флебіт (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: шопеню від 2 до 6, в поеділки і четверги від 2 до 8.

ГОВОРІМО ПО УКРАЇНСЬКИ.
L. A. VENLA
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ
28 W. 89 St., New York City.

Написати їм про поради і поміч до того доброго відеомого арабського астролога, ворабіта з долоні і містичного читача. Лише залучити на \$1.00 мнї ордер, запитайте чотири питання про пропалих свовків, згублені речі, любов, подружжя, бізнес і щастя. Бо якийсьбузв ішній предмет. Не забуйте посилити про мій безплатний несподіваний дарунок. Подайте кожною день і місяць цього народження. Пишіть по англійськи. Зашліть до проф. що називається Raffel Hamney, Особи, що мешкають у Джерзі Сіті або в околиці, мусять прийти до офісу. Як прийдете, ми скажемо вам ваше ім'я і назвище, дамо вам поради і певну поміч, яка вам потрібна. Замотей собі телефоном день прийому.

Delaware 3-5904.
Ofic: 383 JACKSON AVE., Cor. of Ego Ave. (over Meat Market), JERSEY CITY, N. J. 84-90

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568.

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА.

(38)

Щоб відвернути увагу від канібальських танків, які в уяві хлопців викликували неприємні можливості, Дік і Док звернулися до двох чорношкірих в'язнів, товаришів їх недоли, й увійшли з одним з них, Булялею, в розмову. Другий маленький дикун, який, здавалося лежав без життя на підлозі, підпершись рукою, тепер пробудився і підійшов теж до хлопців.

Малий чорний називався Юкундо і хоч він сягав хлопцям ледви по рамена, то літати він уже був старим чоловіком. Судячи по його малих рухливих і хитрих очах, він був цікавіший від Булялі. В часі науки мови він втручав свої замітки, так, що через хвилину він сам став учителем. В той момент їх увагу прикували кроки якихсь людей.

Це була сторожа, яка принесла в'язням їжу. Хоч хлопці були дуже зголоднілі, то вони не могли навіть дивитись на огидну, вонячу мішанину, що мала уявляти собою їх харч. Але Буляля і Юкундо не робили собі нічого ні з запаху ні з вигляту тої їжі. Вони присунулись до миски і почали голосно заїдати.

Сонце сховалось і настала темна ніч. Хлопці студилися разом і вкінці втрома перемогла страх та вони попали у твердий сон. Та їх сон скоро перервався: недалеко колиби, на дворі, роздався страшний рев льва, який, здавалося, потряс цілими нетрями, що аж посипалося листя з дерев. „Тепер утікати, значилоб лізти з дощу під рину“, завважив Дік.